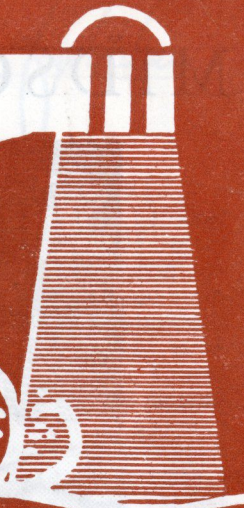

Kyrbåken

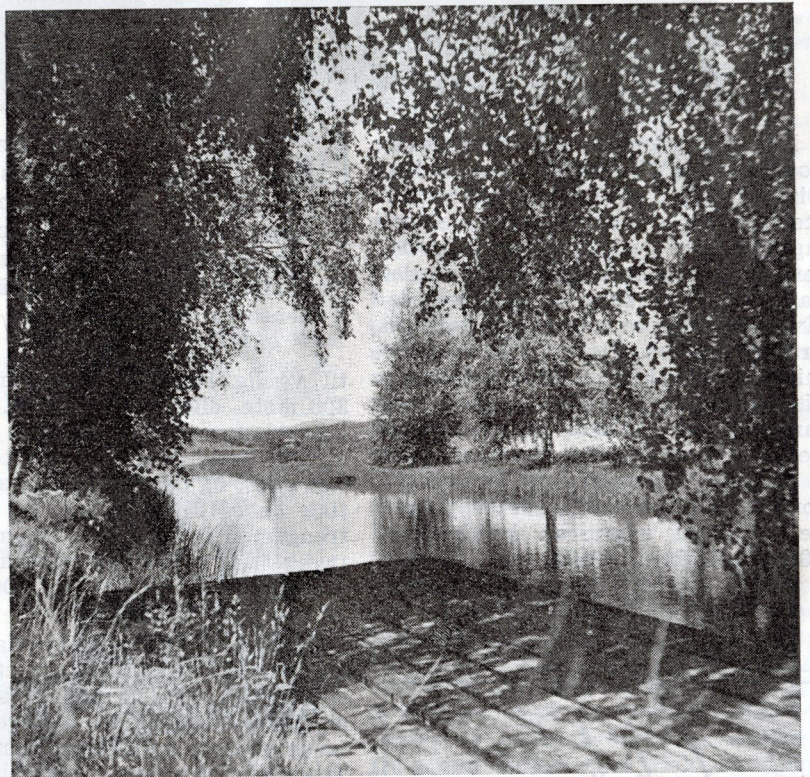
Nr 6
1947

Pris
20 öre

Aktuellt:

Höstmönstring
7-21 sept.

Program återfinnes på
mittuppslaget!

MEDELPADS DISTRIKTSLOGE AV IOGT har alltid varit en av landets framgångsrikaste. Ännu i dag är också distriktslogen en av de största i landet och procentuellt sett är Sveriges geografiska mellanparti det där nykterhetsrörelsen i sin helhet nått den kraftigaste anslutningen. I dessa dagar är nykterhetsrörelsen stadd på offensiv. Den anser att den har en mycket viktig mission i efterkrigsvärlden och den är fast besluten att fortsätta sitt verk med all kraft. Medelpads distriktsloge lägger in mycket kraft i denna strävan och VARJE GODTEMPLARE och även övriga kan göra sin insats här.

MIDSOMMARRESAN BLEV SUCCÉ

Det ble storinntrykk av svenske godtemplarer i Trondheim siste helga. Distriktslosjen arrangører hadde fått melding om at det ville komme omlag 250 gjester fra Medelpad og Östersund. Det kom omlag 500, så det var ikke å undres over at innkvarteringsnemnd og arrangører fikk en del problemer å løse i løpet av noen ettermiddagstimer. De fleste av dem ble visstnok løst så noenlunde, til og med innkvarteringen. Men da var riktig nok hageanlegget fra Schirmers gt. 5 ned mot elva tatt i bruk som en, forresten høyst idyllisk leirplass, der svenske ungdomar hadde reist 20—25 medbrakte telt.

Velkomstfest med tale av ordføreren.

Ordenshuset i Schirmers gate er

Fyrbåken

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Red. och ansv. utgivare:

H. Norling, Kyrkogatan 24,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokonto 77 15

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1947

2141

Det har varit fullteknat med godtemplarevenemang denna sommar både här och annorstädes och kanske främst på minneslistan för vår del står den stora midsommarfesten i Trondheim. Alla är ense om att den blev en strålande succés. Dagstidningarna i Sundsvall, Östersund och annorstädes har redan berättat utförligt om det hela och för omväxlings skull skall vi här klippa vad Godtemplarbladet, Norges ordensorgan säger.

til vanlig beregnet å romme høyst 300 møte- eller festdeltakere. Då velkomstfesten for svenskene tok til lørdag kveld, var 400 billetter solgt i et rykk, og det var mange som ikke fikk høve till billettøp. At det var trengsel i festsalen, er et mildt uttrykk. Den var vakkert pyntet med svenske og norske flagg, IOGT-merke og blomster.

Formannen i hovednemnda, Einar Døhl, ønsket vel møtt, og etter musikk av Bakkhaugs trio og sang hilste ordfører Skjånes på byens vegne de svenske gjestene velkommen til Trondheim. Taleren minnt inledningsvis om det gamle og intime samkvem det hadde vært mellom Medelpadboer, jåmter og trøndere. Han streifet krigs- og okkupasjonsårens "turisttrafikk" øst over grensen og de mange svenske hjelpeaksjonene gjennom en vond tid for det vestlige grannelandet.

Ordførerens velformede og aktuelle hilsmingstale konkluderte med uttrykk for glede over at det i dette tilfelle var godtemplarer fra begge sider av Kjolen som møttes for å styrke samhold og samarbeid. Deres oppgaver er av samfunnsbyggende art. Måtte de svenske gjestene trives i Norge og i denne byen og få tid til å lære den nærmere å kjenne.

Lærer og kantor Johan Dahlin svarte på gjestenes vegne. Han ga uttrykk for svenskernes glede over endelig å kunne dra over grensen igjen forholdsvis uhindret, for å møte granner og kampfeller og for å se Trøndelag og Trondheim igjen.

Br Dahlin fortsatte med en skissering av godtemplarnes og ikke minst godtemplarungdomens arbeidsoppgaver og det mål man hadde satt seg innen IOGT. Kampen for øket folkeedruelighet hadde vært lang og ofte motgangsrik også i Sverige. De siste år under krigen hadde bl. a. ført med seg en betenkelig øking i ungdomsfylleriet. Arbeidet i losjer og lag måtte likevel fortsette uten opphold, og framgangen ville være viss. Den som vinner ungdommen, eier framtiden.

Fra Norden må det nye optaket komme.

Etter en bevertningspause, som tok sin tid, talte Einar Døhl. Man snakker nødig om tunge stunder i festlig samvær, men det falt tungt for norske godtemplarer da Tysklands storlosje meldte seg til arbeid igjen. Tiden fra okkupasjonen var kort. Vi visste likevel at en av veiene til det nye Tysklands demokratisering måtte gå gjennom nettopp godtemplarlosjene, og

vi visste at de som hadde gjenopp-tatt IOGT i Tyskland, var mennesker som under i fengsler og konsentrasjonsleirer.

Vi norske og svenske godtemplarer har en ekstra oppgave i kommende år. Her i Norden overvintret ideen om forbrødring i krigens sted, samarbeid i kampen for folkeedruelighet. Fra Norden skal frøet atter spredes, ordenes merke føres videre over land der krigens damptrommel gikk.

Festen fortsatte under den beste stemning til midnatt. Str. Ragnfrid Dahl høstet det stakeste bifall for sin deklamasjon og en avdeling muntre historier. Det samme var tilfelle med svenskenes Carola Persson, som fengslet lyden med sitt humørfylte kåseri om folkedansen.

DT Haakon Larsen sluttet av.

Søndag formiddag var en stor kontingent av de svenske gjester til stede ved høymessen i Nidarosdomen, der domprost Fjær forrettet. I tilslutning til sin preken brakte domprosten en særlig hilsen til svenskene. Gutteko-ret under ledelse av Erik Saltnessand sang under gudstjensten. Om ettermiddagen var det omvisning i Domkirken.

Søndagsprogrammet sluttet av først natt til mandag. Teatret hadde nemlig satt opp en ekstra forestilling med "Den glade enke" på plakaten. Forestillingen tok til kl. 21,30 og var avvirket under høy stemning først en god stund over midnatt. Under sydlandsk stemning overrakte br. Eric Olsson til slutt en bukett roser, med takk og hilsen fra svenskene.

Om resten av stevnet skriver Nidaros medarbeider bl. a.:

Hele den svenske midtsommerfesten i Trondheim så i et par ettermiddagstimer ut til å skulle drukne i regnskyl. Det var mens et usedvanlig heftig tordevar strøk over byen og laget vårfloam i rennesteinene. Og så endte det lykkelig med solsmil gjennom revne skyer over en folkfest av store dimensjoner, en folkefest som mange av de framtøtte tilskuere vil minnes som et lite smil av selve sommeren.

Under de svenske folkedanseres oppvisning på Leangenbanen var mellom 5—6000 mennesker samlet. Ikke alle fikk se like mye av det som gikk for seg, folkemassen var for stor til det, men langvarige klappsalver og hurrarop lønnet stadig de friske aktørene. Og stemmenlyden frydet seg over godværet som vendte tilbake, over St. Hansbålet, og de lønnet primus motor i festen, svenskenes Carola Persson med ekstra varmt bifall.

Flott fjordtur som innledning til St. Hans.

Men for de svenske godtemplargjesters vedkommende var St. Hans programmet begynt tidlig på går-dagen. Kl. 11 om formiddagen gikk "Fosen" fra byen på fjordtur, med

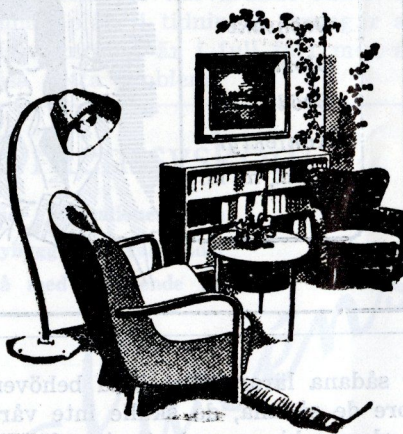
lærer Wigen fra Inntrøndelag som særlig kjentmann ombord, for ru-ten var lagt mot Lofjorden. Alle billetter som båten kunne selge var fort revet vekk, og passasjerene var for 90 prosents vedkommende svenske. De sa etterpå, da båten stevnet på heimtur, at det ble litt av en opplevelse. Fjorden og bygdene tegnet seg nærmest i søndagdrakt — og "Fosen" rakk akkurat tilbake til byen før tordenbygene ga seg til å pøse vann over byen og nærmeste omland.

"Nordisk demokrati skal syne veien..."

Midtsommerstevnet på leangenbanen ble åpnet med musikknumre av Nidarholm musikk-korps, og formannen i stemmenemnda, kjøpmann Ole Sjøvik, kom til høyttaleren. Han ønsket den store lyden vel møtt og gjorde rede for programmet og for hensikten: å vise en liten prøve på svensk måte å feire midtsommerfest. Etter enda et par musikknumre talte läns- trafikkladare Eric Olsson, Sundsvall, fra en improvisert talerstol prydet med godtemplarflagget.

— De nordiske folk har mye å lære andre nasjoner, sa taleren bl. a. — det nordiske demokrati kan være mønster for mange. Friheten skal nyttes slik at den blir til medborgeres nytte — men for eksempel drikkefriheten gir seg ennå hos oss stygge utslag. I godtemplarordenen krever vi av medlemmene våre aktiv innsats for edruelighet, og det er det best tenkbare samfunnsarbeid.

Vi har i Sverige som i Norge stor mangel på arbeidskraft nå, men likevel ser vi at tusener arbeidsføre

**Möbler
Mattor
Gardiner
Engelfeldts**

TELEFON (växel) 55 820

menn — og kvinner med — befolker alkoholistanstaltene våre. De setter seg selv utenfor samfunnsnyttig arbeid. Det er en utvikling som må stanses, endres. Skandinavia er stammen i godtemplartreet, det som har menneskelig brorskap som parole. Fantes det noensinne en mer aktuell oppgave?

Taleren sluttet av med en appell om oppslutning og almen innsats i edruskapsarbeidet og med en vakker hyldest til nordmennene: Vi svensker er stolte over å ha som brødre og granner et folk som klarte krigens og okkupasjonens påkjenninger slik som dere norske gjorde det.

"Midsommarnöje" rundt lauvkledd maistang.

Og så fulgte programpostene slag i slag, lønnet med bifall fra de man-tusen tilskuere. Selv de som lite eller ingen ting så, var med i hyldesten av den svenske ungdomsflokken.

Den improviserte talerstolen ble antret av to spillemenn, og en ring av spreke gutter og jenter i vakre nasjonaldrakter danset Fjällnäspolka, Frykdalsdans og en lang rekke svenske folkedanser.

Carola Persson kom foran høyttaleren. Nå reiser vi maistangen, sa hun — og så ga hun en kvikk liten orientering om sommerens svenske seremoni med feststangen og leiken rundt, der hele festlyden gjerne er med. Ungdommer fra Medelpad og Østersund bar den lauvkledd maistang fram og reiste den. Blomster var flettet inn i lauvdekket og fra toppen valet det svenske flagget i kveldsbrisen. De siste strålene av kveldssol la lysstrimer inn over plassen. Og med Carola Persson som forsanger ved mikrofonen dannet ungdommen ring rundt det festlige midtpunktet. "Sju vackra gossar i en ring..." sang de og leikte de til å begynne med, de fortsatte med et utvalg av andre svenske folkeleiker. De gjorde sakene sine friskt og stilig unna — de var med både i sangen og leiken, de syntes et smittende humør.

Programmet var fyldig. Det fulgte morsomme oppvisninger i turdanser, det ble gjort forsøk med alisang, men den er det litt vanskelig — ennå — å få trøerne med i — alle i ethvert fall.

Kantor Dahlin fra Østersund talte kort og fengende, og som avslutning på det hele ville Carola Persson ha de mange tusen tilskuere med som aktive deltakere i leiken rundt maistangen.

Det var en St. Hansfest litt utenom det vanlige. Ikke en gang bålet var glemt.

Einard.

Vad hobby- verksamheten betytt för mig

Hobbyverksamheten har svårt för att slå igenom i Medelpads distrikt. Kan det tänkas bero på frånvaron av urgammal hemslöjd — eller är det eldsjälens och väckarens, som saknas? Bådadera fanns i rikt mått i Dalsland, och en av dem, som upplevt hobbyarbetet inifrån, br Gunnar Petersson i Mustadfors, FDT i Älvsborgs Norra distrikt, skildrar något av sina erfarenheter i sitt distriktsorgan.

Vad som för ungefär 25 år sedan började att taga praktisk utformning bland några elever vid Mustadfors folkskola, där lärarna Erland Borglund och Josef Andersson, med berömvärd nit följde sina elevers anlag och fallenhet för praktiskt handarbete, det är vad man nu runt om i landet är i färd med att kopiera eller omsätta på olika områden inom vårt samhällsliv. Vad den livshungriga pedagogen Borglund bland sin första kull elever vid nämnda skola då upplevde vid sina fantasifyllda och arbetsvilliga elevers sida, detta har nu i hela landet, ja långt utöver landets gränser också tagits som mall eller utgångspunkt för en sund och skapande hobbyverksamhet.

Jag kan gott säga detta med det samma. Det blev inga slöfockar av den årskullen elever. De hann aldrig slappna av. Oupphörligt strömmade idéer fram, som fick sina lösningar. Det var inte bara praktiskt handarbete vi sysslade med. Vi pojkar var studieobjekt utan att vi visste av det under det vi i små föredrag och avhandlingar gav tonåringens syn på sociala-, humanistiska-, ideella problem. Vi dundrade på i våra diskussioner, vi levde med i de "storas" idévärld, hjälpta och vägleda av vår avhållne lärare. Ibland kände vi kanske trötthet, men med pedagogens blick för detta blev det ofta växlingar i vårt arbetschema. Detta intima och kamratliga förhållande, som växte fram och som ännu består, framhäver på ett belysande sätt vilken betydelse lärarna har i samhällslivet om de offra sin tid, vilja och krafter till mera än vad skolchemat anvisar. Det

VI GÅR TILL SALUHALLEN

<p>Holmgren Darling Charkuteriaffär Tel. 4068</p> <p>Nordström K. J. Charkuteriaffär Tel. 5243 3980</p> <p>Stegeby Bröderna Charkuteriaffär Tel. 3565</p> <p>Berg Elna Fruktaffär Tel. 2961</p> <p>Lenberg Vilma Fruktaffär Tel. 56400</p> <p>Hjalmars Bageri Brödaaffär Tel. 4462</p> <p>Thelander Margit Fiskaffär Tel. 3194</p> <p>Wikfors K. Fiskaffär Tel. 1284</p>	<p>Holmgren Volger Charkuteriaffär Tel. 3857</p> <p>Nilsson Tyra Matvaruaffär Tel. 5270</p> <p>Sundins Livsmedel Charkuteriaffär Tel. 5208</p> <p>Johansson Ernst H. Frukt- & Matvaruaffär Tel. 3473</p> <p>Haglunds Blomsterh. Tel. 1561</p> <p>Lundströms Ångbageri Brödaaffär</p> <p>Thelander Hilda Fiskaffär Tel. 1309</p> <p>Konsum, but. 11 Charkuteriavd. Tel. Namnanrop</p>
--	--

HUSMÖDRARNAS CENTRALASTE INKÖPSKÄLLA!

Frukt

Grönsaker

Blommor

Bröd

Konfektyr

m. m., m. m.

Kött- och

Charkuteri-

varor

Konserver

Fisk

m. m., m. m.

är sådana lärare vårt land behöver. Vore de sådana, då skulle inte våra ungdomar hinna med att sitta förslöade på kaféer och biljardhallar, eller få tillfälle att utvecklas till ännu värre typer i vårt samhällsliv.

Jag kan inte undgå att göra dessa reflexioner efter en påringning där jag uppmanades att skriva något om hobbyverksamhet och om de erfarenheter jag har från Stenebyverksamhetens tidigare år.

Vi visste ju inte då av ordet hobby i den betydelse och klang det nu har fått, men vi visste av, att vi väntade

på alla de kvällar i veckan då vi fick samlas för att individuellt och kollektivt leva med i något, som vi tyckte om och stortrivdes med.

— Vad vi gjorde för saker? Ja, här i mitt och Karins hem har det samlats åtskilligt från den tiden, praktiska saker och prydnadsföremål, från sekretär, bord, stolar till träskålar, ljusstakar och fotoramar. Jag är villig att erkänna varornas estetiska underlägsenhet mot de varor, som nu framställs vid Steneby, men, kära vänner, är det ändå inte något särskilt med det man själv tillverkat?

Pappersransoneringen

och många andra svårigheter har bidragit till att försena Fyrbåken denna gång och antalet nummer kan säkerligen inte hållas. Nedskärningen av pappers-tilldelningen belöper sig till 40 proc. av föregående års åtgång och detta gör som vi förstår en hel del.

Jag känner det så. Och jag är stolt över dessa mina saker. De är minnen ifrån den tid, som jag kunnat missbruka, men som jag inte fick tillfälle till, tack vare lyckliga omständigheter.

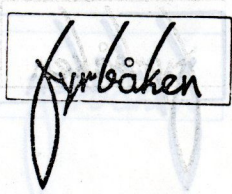
— Vad tjänar det till att hålla på och arbeta och jakta på fritiden. Den frågan ställes ofta. Ibland kanske inte utan orsak, ty det finns de, som i rent penningförvärvande syfte slita natt och dag. Men för normala människor förefinnes alltid ett behov av omväxling från det dagliga arbetet, en omväxling som oftast betyder ökad inre jämvikt och därmed ökad effektivitet i livsföringen. Det är inte ovanligt att en fabriksarbetare tar sitt staffli och sina färger och penslar och fångar något lockande motiv på en duk, det är heller inget ovanligt att ett handelsbiträde sitter på kvällarna och snidar träfigurer. Det är sunda och riktiga uttryck för fritidsverksamhet.

Det har svunnit många år sedan jag första gången begagnade min fritid att framställa något förnuftigt. Sedan dess har både förnuftiga och oförnuftiga alster sett dagen. Men ett ha de båda arterna haft gemensamt: De ha varit uttryck för behovet att skapa något, som antingen blivit till praktisk nytta eller något som fört bort sinnet från en grå och hård vardag. En liten dikt kan för sin skapare betyda lika mycket som en oljemålning för sin skapare. Här är det inte alstrets art och rent kommersiella värde som är avgörande, det är fastmer den glädje, tillfredsställelse och harmoni inom sig skaparen känner för sitt verk, som är det mest betydelsefulla.

Att lära sina medvandrare i livet att känna skapandets glädje, det är en uppgift värd att propagera för.

Och det är en god arbetsuppgift för en folkuppfostrande organisation, som inom sina leder rymmer så mycket ungdom. Denna ungdom måste tillgodoses — glöm inte det! Ge den chansen att utvecklas sunt till sunda samhällsmänniskor!

Internationellt distriktslogemöte

Årets distriktslogemöte i Sundsvall — redan ett avlägset minne — förgylldes av den delegation norrmän som närvar och med intresse följde våra förhandlingar. Det var bröderna Larsen, Östmo och Döhl som hörsammade vår inbjudan. Alla — svenskar och norrmän — deklarerade också i olika sammanhang att samarbetet mellan de båda godtemplardistrikten stärkts avsevärt genom detta besök. Vid mötets samkväm deltog även en svensk-amerikan och detta gjorde att samkvämet fick en ännu mer internationell prägel. Mr John Nordéan, är en betydande man i sin del av världen och en framstående godtemplare, och hans hälsning var fylld av värme.

Vi skall så här långt efter inte fördjupa oss alltför mycket i mötets detaljer, dagstidningarna visade sig som vanligt från sin allra bästa sida och gav utförliga referat. I korthet skall vi bara omnämna ett par av distriktslogens beslut. Kanske viktigast var beslutet om lekurser kretsvis, vilket tillkom efter livliga diskussioner. Detta betyder att distriktslogen är besluten utnyttja den hausse i lek som för närvarande råder. På annan plats i tidningen framgår att distriktsrådet är i full fart med att lösa detta problem.

Ordenssyskon!

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Telefon 4465.

Verkstad: Långgatan 71.
Sundsvall.

Vördsamt
Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

Ett internationellt hörn vid distriktslogens samkväm i samband med distriktslogemötet.

Ett annat beslut gällde en ekonomisk utredning av möjligheterna för distriktet att finansiera en ombudsman under fem års tid. Vi hade goda erfarenheter av den ombudsman som var anställd under föregående år. Han utförde ett mycket värdefullt arbete och läget är fortfarande sådant att vi har behov av en som har möjlighet att helt ägna sig åt godtemplararbetet i distriktet. Uppgifterna har blivit så många och svårigheterna på många ställen så stora att ingen förmår klara dem på fritid.

Utgången av valen framgår av adressförteckningen på annan plats.

Logen 5246 Bredsjön

har under våren haft en del stora framgångar med välbesökta logemöten och intagning av nya medlemmar. De flesta nya medlemmarna är rekommenderade till logen av str. Lisa Millberg som är ett föredöme för oss alla. Den 15 maj var Folknykterhetens dag anordnad i Bredsjön där ett 60-tal människor var samlade. Dagens talare var lantbrukare E. A. Forzelius som i sitt tal väckte många till besinning. Dessutom medverkade Ljustorps stråkorkester under herr B. Madisons uppskattade ledning.

Nordisk samling i Stockholm

Turkiske professorn F. K. Gökay, utsänd kunska-
pare, utgjorde ett
ovanligt inslag i den nordiska sam-
lingen och fann goda vänner i natio-
nalklädda Hilda Gustafsson, Finland
och Regna Rytter, Norge.

Jalmur Furuskog talar på den stora
Skansenfesten.

Omedelbart sedan internationella storlogemötet slutat började nordiska nykterhetsmötet i Stockholm med ett imponerande deltagande och ett minst lika imponerande argetsprogram. Nykterhetsarbetet i Nordens olika länder stöttes i ett flertal utmärkta föredrag och framtidsperspektiven skisserades av den främsta sakkunskapen. Den medicinska forskningens senaste resultat

Alkoholen verkar ogynnsamt på nervsystemets verksamhet vid kroppsarbete

Alkoholen verkar ogynnsamt inte bara på nervsystemets högre funktioner utan även på de organsystem, som bildar instrument för nervsystemets verksamhet vid kroppsarbete, framhåller doktor Nils Lundgren i en artikel i Tirfing.

Doktor Lundgren bygger sina slutsatser på undersökningar, som verkställdes bland skogsarbetare i syfte att utvärdera kroppens anpassningsmöjligheter till tungt kroppsarbete. Ett antal skogsarbetare studerades under ett år, varvid fortlöpande undersökningar gjordes av arbetarnas kondition och allmänna hälsotillstånd. Konditionen mättes främst genom dagliga avläsningar av puls och blodtryck. Tack vare den långa observations-tiden kunde man registrera verkningarna av en del i det dagliga livet förekommande faktorer, som verkar hämmande på konditionen, nämligen förkylning och andra infektioner, sömnbrist och spritförtäring.

Försöken visade, att spritförtäring föregående kväll (som regel höll sig de förtärda kvantiteterna omkring 25 cl.) gav en klar försämring av konditionen. Alkoholförtäringen gav t. o. m. starkare utslag än förkylning och sömnbrist. Dagen efter en kväll med alkoholförtäring konstaterades nämligen en stegring av morgonpuls-
en med i genomsnitt 13 procent, medan pulsen under förkylningsdagar genomsnittligt låg cirka 9 procent och dagen efter otillräcklig sömn cirka 8 procent över normalnivån. Verkan av alkoholförtäringen varade i vissa fall flera dagar. Ibland konstaterades sålunda verkningar av lördagsdrickandet på måndagen.

Sammanfattningsvis framgår av försöken, säger dr Lundgren, att spritförtäring i sådana kvantiteter,

lades fram och alla apsekte-
r belyses på ett utmärkt sätt.

som allmänt förekommer i det dagliga livet, medför en säker tendens till försämring av vederbörandes kondition och därmed hans kroppsliga resurser för tungt arbete påföljande dag. Detta kan i praktiken inverka på flera sätt. I vissa fall kanske vederbörande arbetar mindre intensivt "dagen efter" än han normalt brukar göra, varvid han alltså åtminstone vid ackordsarbete på bekostnad av förtjänsten sänker den absoluta kraftinsatsen i en grad som mer eller mindre motsvarar minskningen i kraftresurserna. Men det kan också hända, att han försöker hålla sin normala arbetstakt och detta innebär, att han måste ta ut en större del av sina reservkrafter och arbeta närmare gränsen för sin förmåga än annars. Det senare leder givetvis till att han anstränger sitt blodomlopp och framförallt då hjärtat mera än han gör under normala förhållanden. Frånsett olägenheter av annat slag, som kan föreligga t. ex. i form av ökad olycksfallsrisk, kan alltså spritförtäring kvällen före en arbetsdag utan tvivel medföra ökade risker för överansträngning och i det långa loppet för kroppslig försämring.

En hälsokur

»För en demokratisk statsledning kan det inte finnas någon kärare uppgift än att uppmuntra all medborgerlig självverksamhet och understödja sådana fria organisationer som gagnar den sociala utvecklingen.

Men för en fri medborgare kan det väl heller inte finnas någon mera ärofull uppgift än att genom arbetet i en fri folkrörelse bidra till det demokratiska samhällets förkovran. Att vartannat år gå med en röstsedel till valurnan är en bra liten insats. Men att regelbundet medverka i en folklig förening och hålla den kulturella självverksamheten i gång

Föreningscentralen

SUNDSVALL

Allt för fester och basarer

Allt i branschen.

Tel. 1467 och 3967.

REGERINGEN *hyllade* I.O.G.T. för dess fostrargärning

Godtemplarordens karaktär av internationell broderskapsrörelse har på ett utomordentligt sätt fått sin prägel genom den internationella storlogens möte. Omkring 500 utländska gäster deltog i den stora godtemplarsamlingen.

Vid ISL-mötets öppnande lördagen den 5 juli fylldes den stora Blasieholmskyrkans 2.600 sittplatser. Man hade räknat med att tyska och engelska godtemplarcheferna skulle ha framträtt gemensamt vid öppningshögtidligheten som en symbol för de försoningens strävanden som är utmärkande för IOGT, men därav blev intet. Den tyske chefen, professor Reinhard Strecker, hade inte fått utresetillstånd, och inga andra tyskar hade hunnit komma, men det bebådades att de var på väg. Englands godtemplarchef, J. H. Brown, gjorde emellertid en bejublad deklARATION, då han förklarade att vi måste lägga bakom oss de händelser som aldrig borde ha inträffat och i stället inrikta oss på att skapa broderlig förståelse mellan folken. Han förklarade sig vilja symboliskt skaka hand med sin tyske broder och försäkrade att engelsmännen var fullt beredda att ta mot de tyska medlemmarna i brödrakretsen.

Godtemplarordens roll som folkförsonare berördes också av statsminister Tage Erlander, som i ett mycket uppmärksammat tal på regeringens vägnar hälsade det internationella godtemplarmötet. Han sade sig göra det med särskild glädje, eftersom han i de samlade representanterna från många länder såg en levande manifestation av de försoningens och samförståndets krafter som världen bäst av allt behöver. Och han menade att godtemplarorden genom sin målsättning och sin stora omfattning hade goda förutsättningar att göra betydande insatser för att skapa samförstånd mellan folken.

Statsministern hyllade också godtemplarorden för dess fostrargärning icke minst bland svenska folket och

för dess många insatser i det folkliga kulturarbetet. Regeringschefens tal slöt med att han överlämnade en mycket sällsynt utmärkelse till ICT br Oscar Olsson, nämligen Illis quorum i 12:te storleken, som ett erkännande av dennes folkbildargärning och insatser för mellanfolkligt samförstånd. Samma medalj i 8:de storleken överlämnades till br Jalmar Furuskog, och en av godtemplarordens mest trägnare arbetare ute på fältet under många decennier, br Karl G. Blomgren i Östhammar, fick guldmedaljen i 5:te storleken för medborgerlig förtjänst.

Ruben Wagnsson,
nyvald ICT efter Oscar Olsson.

Oscar Olsson avgick som ICT vid världsstorlogemötet i Stockholm 5--11 juli. Han fyllde dagen före mötets öppnande 70 år och skulle innan nästa ISL-möte ha blivit 74 år, en väl hög ålder för en internationell chef, som ofta måste vara på resande fot. Hans efterträdare blev vår OT Ruben Wagnsson, som valdes enhälligt och med acklamation. Jalmar Furuskog omvaldes på sin post som leda-

re för ISL:s samhälleliga nykterhetsarbete. Mötet beslöt inrätta en ny post, nämligen en kontaktman för ungdomen mellan 14 och 21 år och här till valdes Gösta Elfving. Då Oscar Olsson i egenskap av förre ICT även tillhör rådet har Sverige därmed fyra platser i internationella rådet mot två tidigare. Här till kommer den nye organisationssekreteraren vilken också blev en svensk, nämligen redaktör Sven Elmgren i Reformatorn, varför vårt lands godtemplarrörelse får stort inflytande i den internationella storlogen.

Från förhandlingarna kan nämnas att ISL antog nytt program i överensstämmelse med ett förslag som Sveriges storloge insänt. Efter motion av Hollands storloge erhöll varje storloge rätt att avgöra i vilken mån lösen, regalier, ritualer och ceremonier skall behållas. Däremot avlogs en motion från Furuskog om att livstidslöftet skulle slopas. Efter förslag från norskt håll beslöts starta en omfattande fredspropaganda och den allmänna upplysningsverksamheten skall avsevärt moderniseras.

Café METROPOL
KÖPMANGATAN 9. — Tel. 3964.
STALLET DAR MAN TRIVS!
Extra gott kaffe; egen brödtillverkning.

Konsum-baren
i Ånge har blivit en fullträff.
God och vällagad mat till låga priser.
Inga drickspengar.
KONSUM ÅNGE m. o.

hos en stor skara medborgare, det är att ge sitt samhälle och sitt land en verkligt värdefull gåva.

Ett »folkuppåd» av ideellt arbetande, frivilliga krafter är en hälsokur för hela det demokratiska samhället. Mätte varje svensk godtemplare förstå det.»

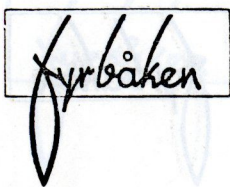
Jalmar Furuskog.

Foto *
ENGSTRÖM

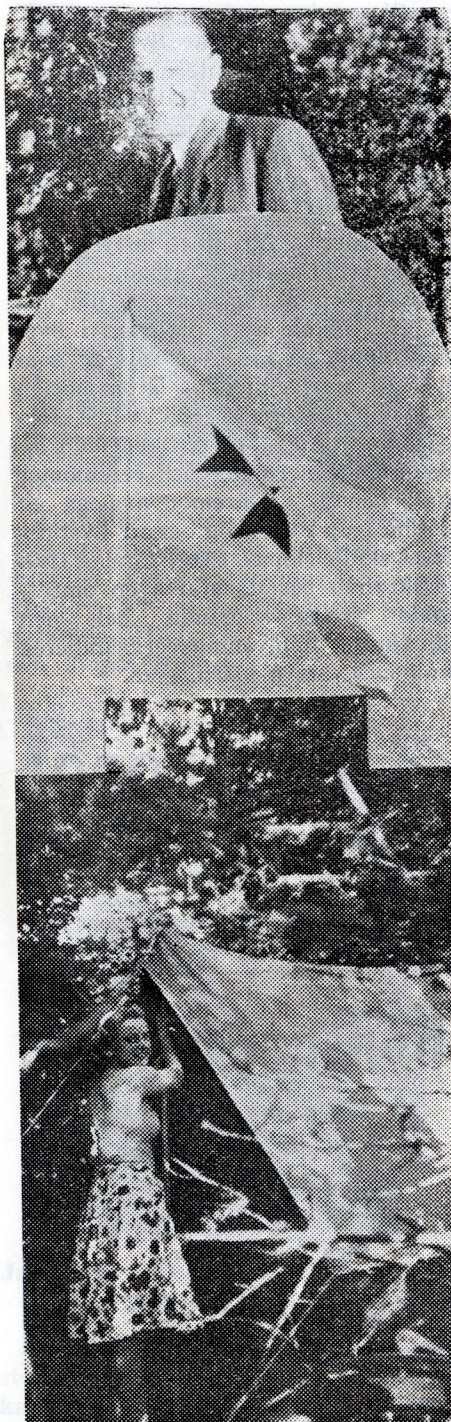
Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Porträtt &
Serie-ateljé

Trevlig sommarträff

Johan Karlsson i Essvik skiner i kapp med kvällssolen mellan buskarna i Björköfjärden på det trevliga sommarläger njurundagodtemplarna hade anordnat därute. Han hade också all anledning att vara nöjd; det regnade ju nämligen inte då heller och även allt annat »klaffade», som det lär heta bland

HÖSTMÖNSTRINGENS

Veteransamling den 7 sept.

Samlingen börjar kl. 16.00.
Musik av John Näslund och Siri Dahlberg.

Hälsningsanförande av länstrafikledare Erik Olsson, Östrand.

Unison sång.

Violinsolo av John Näslund.

Solosång av John Mattsson.

Högtidstal av chefredaktör N. S. Norling, Gävle.

Högtidlig diplomutdelning förrättas av chefred. N. S. Norling, länstrafikledare Erik Olsson och redaktör Hans Norling.

Solosång av John Mattsson.

Musik av John Näslund och Siri Dahlberg.

Servering med "levande intervjuer".

Alla distriktets godtemplare inbjudes att delta i denna veteransamling som har alla utsikter att bli en verklig högtid. Särskilt inbjudes de som innehar 25- och 50-årsdiplom att delta på »hjärntrusbasis», vilket innebär att resefördelning kommer att ske för dessa.

Medlemmar som fr. o. m. nu och fram till årets slut är berättigade till diplom inbjudes att som distriktets gäster delta i samlingen. **Logerna själva** ansvarar för att diplom rekvideras till dessa. Förteckning över diplomtagarna och diplomerna överlämnas till DS i god tid före samlingens början.

**Godtemplarsamling den 14 sept.
Kurser för specialtjänstemän.**

idrottsmän. I mitten på bildsvepet här sväller malteserkorsets flagga i kvällsbris och nederst har en av ungdomarna bestyr med tältslagningen. »Veckoslutsläget» var en bra idé och bör mana till efterföljd. Vi har nytta av att träffas även på sommaren,

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

PROGRAM:

11.00 Gemensam öppningshögtidlighet i Ordenshuset, Sundsvall. Musik. Hälsningsanförande av länstrafikledare Erik Olsson. Unison sång. Meddelanden och upprop.

12.00 Kurserna fördelas på skilda lokaler. Föreläsningar.

14.00-

15.30 Lunch.

15.30-

17.00 Genomgång och diskussion kursvis av dagens föreläsningar. Tillfälle till praktiska prov.

17.30 Godtemplarsamling i Hjärntrustregi hålles i Ordenshuset. Den nya godtemplarandan demonstreras. Övriga program under närvaro och medverkan av de deltagande föreläsarna. Standaruppmarsch. Ungdomens uppvaktning. Hedersmedl. i Hjärntrusten koras. Servering.

20.00 Offentlig lekafton.

Bilkortage och intagningsmöten den 21 sept.

Bilkortége anordnas enligt särskilt utsänt cirkulär. Kortegen samlas i Sundsvall på angiven plats kl. 11.30. Start kl. 12.00.

Färdväg Sundsvall—Matfors—Lucksta—Njurunda—Sundsvall—Timrå—Indal—åter Sundsvall.

Högtalarpropaganda och högtalarmusik. Bilar och bussar dekorerades med godtemplarflaggor. Lastbilar med affischer. Logerna uppmanas anordna gemensamma resor med buss till Sundsvall för deltagande i kortegen där så ske kan. Anmälan om deltagande skall lämnas till DS eller DUL senast den 13 sept.

Alla fordon deltar på egen bekostnad utom bussar, som vederbörande arrangerande loge ansvarar för.

Kortégen beräknas avslutad kl. 15.00.

Kl 16.00 hålles gemensamma högtidliga intagningsmöten på följande platser i distriktet: Ånge, Stö-

de, Sundsvall, Söråker och Liden.

I Ånge med deltagande från följande loger: Kamratkretsen, Pingstliljan, Vallens Framtid, Nytt Ljus, Ljungastrand, Fridshemmet, Magnus Huss, Ridder Huss och Ljusningsranden.

I Stöde med deltagande från följande loger: Fränsta Kämpe, Fredstjärnan, Framåt, Ljungan, Nordens Kämpe, Stödjepelaren och Hoppets Hem. SGU inbjudes deltaga.

I Sundsvall med deltagande från stadslogerna: Tunaborg, Gambettas Minne, Segerkämpen, Harmoni, Hoppets Stråle, Sätt-naborgen och samtliga loger inom Njurunda, Skön och Alnö.

I Söråker för samtliga loger inom Timrå—Hässjö kretsloge.

I Liden för samtliga loger inom Indal—Lidens kretsloge.

Vederbörande hemmaloge står som arrangör — i Sundsvall godtemplarrådet. — Vederbörande kandidater vinner inträde i resp. hemmaloge och ansökningarna skall vara behandlade i förväg. Inskrivning i medlemsmatrikeln sker vid närmast följande möte.

RAPPORT om medlemsantal i mötena samt antalet intagna nya medlemmar lämnas per tel. till DS, tel. Sundsvall 4728 mellan kl. 18.00—19.00. Rapport för distriktet sändes per tel. av DS till Centralexpeditionen kl. 19.00. Rapport om siffran för hela landet beräknas kunna lämnas till TT för utsändning i kvällsnyheterna den 21 sept.

DEN LOGE INOM VARJE MÖTESGRUPP SOM REDOVISAR DE FLESTA NYA MEDLEMMARNA ERHÅLLER STORLOGENS BRONSPLAKETT.

Logerna uppmanas intensifiera medlemsvärvningen under tiden 7—21 sept. så att ett bra resultat kan redovisas vid dessa intagningsmöten. Inventera alla möjligheter. Gör husbesök. Många är inte godtemplare bara för att ingen har frågat dem. Fråga dem nu. Gör propaganda med affischer. Gör ett verkligt krafttag.

Trevliga

IOGT-bilar på Barnens dag

I Barnens dagstagen på olika platser i distriktet har de lokala godtemplarorganisationerna deltagit med egna bilar. Fränstaborna hade gjort en riktig fullträff och i Njurunda hade man inte mindre än två bilar med. En av dem syns här.

GODTEMPLARORDEN

inbjuder härmed Ordens amatörfotografer till

FOTO-TÄVLAN

Tävlingsbestämmelser.

Klass A: Amatörer som tidigare deltagit i tävlingar.

Klass B: Amatörer som icke tidigare deltagit i fototävlingar.

Bildformat för klass A och B minst 10 × 10 cm eller 9 × 12 cm. Största format 18 × 24 cm.

Klass C: Amatörer som icke tidigare deltagit i tävlingar.

Bildformat högst 10 × 10 cm eller 9 × 12 cm.

Motivvalet är fritt i klasserna A, B och C. Antalet bilder skall vara tre, och bedömningen sker för 3-bildskollektion.

Klass D: Bilder rörande Godtemplarordens verksamhet. Godtyckligt antal bilder får insändas i denna klass. Men bedömningen sker för enstaka bild med hänsyn till bildens propagandavärde.

För att ytterligare stimulera bilder kring Orden och dess arbete kommer

extra pris i klasserna A—C att utdelas för bästa idébild.

På bilden antecknas signatur och ev. motto. Bilderna åtgöljas av den tävlandes namnsedel, inlagd i förseglat kuvert, vilket förses med samma signatur som bilderna. På kuvertet skall dessutom antecknas i vilken klass den tävlande önskar delta. På bildernas baksida bör helst antecknas kamera (objektiv), filmsort, bländare och tid, filter samt plats där bilden tagits.

Tävlingsbilderna insändas till Godtemplarordens Centralexpedition, Vasagatan 9, Stockholm, senast den 15 oktober. Till pris har Ordensledningen anvisat 200 kronor. Beloppet kommer att fördelas på de fyra klasserna i proportion till deltagarantal och bildernas kvalitet. Godtemplarorden förbehåller sig förfoganderätt över belönade bilder. Dessutom kommer eventuellt ytterligare ett antal att inköpas.

LEKKAMRATER

runt distriktet!

Välkomna till lekstämman på Norra Stadsberget i Sundsvall söndagen den 7 sept. kl. 15. Det ska bli avslutning på leksången i sommar som Fornminnesföreningen anordnat. Det ska bli hembygdsdag med "levande fornminnesvård" i stor stil. Jag har en stor skara trofasta unga ordenssyskon som följt mig troget varenda vecka, jag hoppas ni finner er i stora skaror, så vi får visa hur Medelpads ungdom ser ut när den är som snällast, gladast och vackrast. Hop-

Rupert Bonnströms Måleriaffär

Fredsgatan 8

SUNDSVALL

Utför alla slag av måleriarbeten till humana priser

KOSTNADSFÖRSLAG PÅ BEGÄRAN

— Tel. VERKSTADEN 2279 — BOSTADEN 1703 —

Ombudsmannens kostnad under 6 1/2 månad.

Specifikation:

Lön 425:— kr pr mån. ...	2.777:—
Traktamenten vid resor i distrikt	870:—
Resekostnader	406:45
Summa kronor	4.053:45

Fyrbåkens kostnad.

Inkomster och utgifter 1946/47.

Inkomster:

Andel av kvartalskatten enl. beslut	2.284:05
Annonser, jul- och nyårshälsningar m. m.	873:35
Summa inkomster kronor	3.157:40

Utgifter:

Tryckningskostnader	4.389:—
Redaktionsarvode (40:— pr nr)	440:—
Portokostnader	188:59
Annonsanskaffningsprov. ...	368:—
Korsbandsomslag m. tryck	352:50
Andresskrivning och distributionskostnader	318:75
Kronor	6.056:84

Avgår utgifterna under år 1947	953:51
Verkliga utgifterna för 1946	5.103:33
Förlusten för år 1946 belöper sig till kr 1.945:93.	

Sundsvall den 25/5 1947.

G. H. Nordberg.

pas vi får en lekstund som går till historien.

Välkomna!

Med ordenshälsning
Carola Persson.

ADRESSFÖRTECKNING:

Distriktsrådet:

DT, länstrafikledare Erik Olsson, box 502, Östrand, tel 7220.
FvDT överlärare Magnus Hovlin, Sköns kommunalhus, Skönsberg.
vDT handelsföreståndare Verner Vestberg, Erikslund, tel. 94.
DS redaktör Hans Norling, Kyrkog. 24, Sundsvall, tel. 4728.
DSk tulltjänsteman Gösta Nordberg, Rosenborgsg. 15 B, Sundsvall tel. 1352.

DUL arbetaren Fridolf Persson, Ljusvik, Essvik, tel. 62339.
DLSN inspektör Thure Lindh, Vivstavarv, tel. 7367.
DSL arbetaren Sixten Bäckström, Stockvik, tel. 69345.
DM snickaren Gustaf Olsson, Sidsjöv. 19, Sundsvall, tel. 55491.
DR fru Carola Persson, Fredsg. 23, Sundsvall, tel. 1733.
fDT kommunalkamrer N. O. Englund, Njurunda, tel. 71.
Bitr. DUL kommunalarb. Oskar Jansson, Rebetskyg. 20, Sundsvall, tel. 2823.

Bitr. DS faktor Fritz Gillgren, Skönvik, tel. Sundsbruk 111.

DA—DSK

DIL metallarbetare Malte Eriksson, Mogatan 11, Sundsvall, tel. 1944.

Dscl—FvDT,

Hedersledamot i distriktsrådet f. riksdagsman A. J. Granström, Sundsbruk, tel. 88.

Ordenshusskommittén:

FvDT.

Sjukvårdskommittén:

Anna-Greta Åström, Vasagatan 3, Skönsberg. Tel. 1302.

Revisorer:

Bankdirektör Valdemar Söderström, Nybrog. 21 Sundsvall, tel. 2298.
 Sekr. Henry Hamrin, Sundsvall.

Kretslogerna:

Torp—Stöde kretsloge: KT Fritjof Svensson, Fränsta, tel. 224.

Njurunda kretsloge: KT Erik Wenngren, Box 456, kvissleby.

Sundsvall—Tuna kretsloge: KT Erik Sundström, Långg. 34 A, Sundsvall.

Skön—Alnö kretsloge: KT Nils Jansson, Skönvik. Tel. 55880.

Borgsjö—Haverö kretsloge: KT Verner Vestberg, Erikslund. Tel. 94.

Indal—Lidens kretsloge: KT Ivar Lettström, Järkvitsle.

Timrå—Hässjö kretsloge: KT Ivar Berglund, Näset, Svarvarböle. Tel. 32.

Loger och LD:

- 101 Strid och Frid:** Alb. Viklander, Fredsg. 9, Sundsvall.
- 156 Rätt och Sanning:** Folke Åström, Vasag. 3 Skönsberg.
- 157 Flink och Färdig:** Erik Olsson, Neptunig. 3, Sundsvall.
- 158 Hälleberget:** Sune Johansson, Nyg. 35, Sundsvall.
- 159 Harmoni:** Olga Östlund, Skönsmon.
- 161 Välkomsthemmet:** Fritz Gillgren, Skönvik.
- 172 Livräddningsbojen:** Dina Nylén, Stockviksverken.
- 176 Folkets väl:** Verner Bergsten, Strand, Alnö.
- 193 Fredsförbundet:** Vitalis Olsson, Skyttberg, Skönvik.
- 195 Stödjepelaren:** Hilding Österlund, box 137, Stöde.
- 196 Enighet:** Frans Lundqvist, Eriksdal, Hovid.
- 228 Skönborg:** Sören Blid, Haga, Sundsvall.
- 229 Hoppets stråle:** Helge Hall, fack 10, Selånger.
- 241 Dalens stjärna:** Gustaf Andersson, box 3732, Tunadalsverken.
- 249 Folkets lycka:** Fritz Hallberg, Hallsta, Loning.
- 264 Stridshjälten:** E. Wenngren, box 456, Kvissleby.
- 288 Vaksam:** Fridolf Åström, Märrgård, Liden.
- 292 Samfundets stöd:** Petrus Jonsson, Hängsta, Indal.
- 303 Ljusstjärnan:** Konrad Högberg, Kölsillre.
- 356 Gambettas minne:** Bernhard Åslund, Klingsta.
- 369 Sundhet:** Hans Eidensten, Sundsbruk.
- 384 Riddar Huss:** K. E. Jonsson, Ljungaverk.
- 434 Segerkämpen:** Nils Bergman, Specksta, Matfors

Rekordspäckade D. M.

Fränsta Kämpe i Torps centrum, som på sistone spurtat upp sig till aktningsvärd aktivitet på många områden, stod i år som framgångsrik arrangör av godtemplar-DM i fri idrott. Tydligt hade man krattat och stampat banorna på idrottsplatsen däruppe särskilt väl eftersom inte mindre än sju nya distriktsrekord såg dagens ljus. Många t. o. m. av den storleksordningen att de gör sig även i större sammanhang.

Tävlingen såg två dubbelsegrare nämligen T. Lindfors som vann höjdhopp och spjut, bägge grenarna med nya gt-rekord T. Nordlund satte nytt rekord i längdhopp samt vann därtill kulstötning. Tävlingsens bästa resultat svarade O. Hofling för med 3,75 i stavhopp. Vädet var blåsigt vilket kom att menligt inverka på resultatena.

100 m.: 1) K. Bohlin, Ange 11,2, nytt gt-rekord, 2) T. Nordlund, Johannisberg gt-rekord, 2) N. Persson, Johannisberg 11,6, 3) T. Nordlund, Johannisberg 11,9.

977 Tunaborg: O. Palmquist, box 9, Matfors.

978 Fränsta Kämpe: Karl Sundberg, fack 66, Fränsta.

1065 Segerns Banér: Vitalis Hedkvist, Fagerviksverken.

1134 Carlshem: F. A. Edlund, Utvik, Ankarsvik.

1585 Stridsbasunen: Henning Engman, box 157, Essvik.

1960 Magnus Huss: Gunnar Edström, Erikslund.

1970 Senapskornet: Axel R. Broman, Galtström, Maj.

1973 Fridshemmet: Ivar Jönsson, box 1472, Ånge.

2950 Ljungan: Paul Larsson, box 113, Klöstre, Torpshammar.

2051 Segerlönen: Fredrik Sundling, Myckeläng, Söråker.

2057 Sädskornet: Algot Eriksson, Sandarna, Stavreviken.

2058 Vivan: Erik Olsson, box 502, Östrand.

2290 Styrkan: Rune Westerberg, Lidensboda.

2369 Ledstjärnan: Martin Nilsson, Gästa, Maj.

2690 Nytt Ljus: Axel Malmberg, Alby.

2854 Vår Borg: Holger Eriksson, Torsboda, Söråker.

2961 Alnö Framtidshopp: J. O. E. Åslund, Vii, Alnö.

2985 Hoppets Hem: Emil Svedin, box 14, Nedansjö.

3108 Vallen Framtid: Anton Georg Göransson, HaverövalLEN.

3116 Framåt: Hulda K. Olsson, box 1, Fränsta.

3194 Pingstliljan: Helge Sandgren, Överturingen.

3485 Skansbanéret: Hendry Höglin, Järkvitsle.

3525 Tidens Tecken: Erland Lundström, Stockviksverken.

3583 Sättnaborgen: Jonas Nilsson, Kovland.

3715 Vinterbloss: J. V. Öberg, Västana, Maj.

4120 Nordens Kämpe: E. Gerhard Sjölander, fack 24, Nordanede.

4577 Fredstjärnan: Jonas A. Hellsten, Gälegården, Viskan.

4753 Böljan: J. Albert Björk, Björkön, Njurunda.

4898 Vintervy: Einar Åström, Rolandsbacke, Svarvarböle.

5240 Kamratkretsen: Jenny Öhman, Öhn, HaverövalLEN.

5246 Bredsjön: Anders R. Wiklander, Bredsjön, Ljustorp.

5302 Ljustorp: Emanuel Johansson, Tuna, Ljustorp.

5303 Ljungastrand: Ditlev Jonsson, Ensillre, Parteboda.

i Fränsta

800 m.: 1) N. Persson, Johannisberg 2,07,9, nytt gt-rekord, 2) Gilbert Larsson, d:o 2,09,3, 3) Kj. Lindström, Sundsvall 2,14,1.

3,000 m.: 1) E. Nyhlén, Alby 9,12,19, nytt gt-rekord, 2) E. Svahn, Sundsvall 9,13,0, 3) G. Bjelkström, Nordanede 9,16,2.

Spjut: 1) J. Lindfors, Viskan 42,79, nytt gt-rekord, 2) K. Lindström, Sundsvall 40,65, 3) S. Johansson, d:o 39,18.

Diskus: 1) T. Dahlin, Sundsvall 33,26, 2) O. Hofling, Matfors 33,07, 3) J. Lindfors, Viskan 31,56.

Kula: 1) T. Nordlund, Johannisberg 10,78, 2) T. Dahlin, Sundsvall 10,70, 3) J. Lindfors, Viskan 10,56.

Höjd: 1) J. Lindfors, Viskan 1,65, nytt gt-rekord, 2) S. Johansson, Sundsvall 1,55, 3) T. Forslund, Johannisberg 1,54.

Stav: 1) O. Hofling, Matfors 3,75, nytt gt-rekord.

Längd: 1) T. Nordlund, Johannisberg 6,27, nytt gt-rekord, 2) N. Persson, d:o 6,17, 3) J. Lindfors, Viskan 5,93.

Det verkliga festkaffet

såväl som till vardags är

Luxus

Köp det hos

E. Tranberg, Ljungaverk

Anslut EDER

till hushållens förening .för

l ä g r e levnadskostnader.

Ljungaverks

konsumtionsförening

med butiker i Ljungaverk, Johannisberg och Sörhångsta.

Olssons Skoaffär Johannisberg

Rekommanderas.

Husgeråd & Specerier

i stor sortering och
till billiga priser hos

Bjelkströms

Huvudaffär Ljungaverk
Filial Södra Gullgård

Fränsta Färghandel

Tel. 1. FRÄNSTA Tel. 1.

Stor sortering i

färger, kemikalier, tapeter,
sjukvårds- o. tekniska artiklar

VID BEHOV av

byggnadssnickerier

och inredningar och för övrigt allt
i branschen rekommenderar vi oss.

LJUNGANS TRÄINDUSTRI

Tel. 234, JOHANNISBERG.

Illustrerad, kortfattad

Lärobok

i sångelekar

Till FINN SVENONIUS' lilla omtäckta, kortfattade lärobok i sånlekar, »Lasse går i ringen», har nu utkommit även en Musikupplaga, som innehåller melodistämman och den vanliga upplagans alla texter och anvisningar. Om musikupplagan till

Lasse går i ringen

skriver SGU:s folkdanssektion i **Unga Tankar**

»Om anledning fanns att rekommendera föregående upplaga, gäller detta så mycket mera musikupplagan. En person, som kan läsa och spela efter noter, har med denna bok möjlighet att lära sig lekarna, även om han aldrig hört talas om dem.»

Såningsmannen:

»Nu kan vilken företagsam pojke eller flicka som helst bli lekledare till husbehov med tillhjälp av Finn Svenonius lilla behändiga handbok. Med stöd av pigga illustrationer beskrives dalsteg, pannkaksvändningar och annat som hör till en väl utförd lek.»

Om textupplagan skriver Slöjd-lärare **Stig Olsson** (Heimdals lekledare) i **Ariel**:

»Finn Svenonius' nya upplaga av »Lasse går i ringen» är ett fynd . . . ett avsevärt framsteg . . . en vederhäftig lärobok, som rekommenderas till flitigt användande.»

PRIS: Musikupplagan kr. 1: 50, textuppl. 60 öre + oms. Vid köp direkt från förlaget mot postf. av minst 10 ex. av en eller båda upplagorna 25 % rabatt, 20 ex. 30 % rabatt och minst 100 ex. 35 % rabatt samt ett friex. för varje rekvirerat fullt 10-tal ex.

Oscar Eklunds Bokförlag

Vasagatan 9, Stockholm

HUSSBORGS Lantmannaskola

börjar ny vinterkurs måndagen den 27 oktober. Prospekt och upplysningar erhålles från skolan.

Tel. J o h a n n i s b e r g 1 7 9 .

Distriktslogen beslutade som bekant vid senaste distriktslogemötet att ett antal lekledarkurser skulle genomföras i distriktet. Vid de kretskonferenser som distriktsrådet haft under augusti har vissa av dessa redan bestämts till tiden. Hittills har beslutats att en kurs skall hållas för Borgsjö—Haverö den 27—28 sept. i Erikslund och Ensillre, en för Indal—Liden den 4—5 oktober i Indal och Liden, en för Timrå—Hässjö den 11—12 oktober troligen i Vivansborg och den 18—19 oktober för Njurunda i Värsta och Svartvik. Kurser för de övriga kretsarna kommer att beslutas snarast.

På denna sida har distriktets lekledarinna Carola Persson skrivit ner ett antal lektioner, som givetvis kan vara till nytta även för andra deltagare i lekar än dem som ämnar bli ledare. Vid kurserna kommer därjämte Eklunds ypperliga lekhäfte Lasse går i ringen att användas och det bör givetvis alla lekintresserade skaffa sig. I det behändiga »västfickesformatet» har författaren till denna lyckats få med det viktigaste om lek och de populäraste texterna. Den är en oumbärlig bok för alla lekledare och ett trevligt tillskott i alla bibliotek. I samband med kurserna kommer distriktet att tillhandahålla den, men de som kan bör givetvis skaffa sig den redan nu. Priset är så lågt att det bör vara överkomligt för alla.

Ringlekar

1.

Aldrig nå'snin må du dej inbilla
att du får mitt unga hjärta lilla
:/: Du må hoppa å dansa rätt så
mycket du vill :/:
:/: mitt unga hjärta hör en annan
till :/:

2.

:/: Drick ur min hjärtessilverskål :/:
blomman i hand, säj flickans (gossens) namn
vad heter hon (han) ja vad heter hon (han)
:/: Tjo Stina (Pelle) fallerallera :/:
Stina (Pelle) är bra, tack ska' hon (han) ha'
för det han sjöng så bra, tack ska' han ha'

3.

Se, se flickorna de dansa
se, se, gossarna de kransa

:/: Å vill du bli min vän
skall jag följa dej hän,
följa dej hän genom lunden.

4.

De' gingo två gubbar i snöden
sjung hopp falle ralla la la la la
de sade sej vara i nöden
sjung hopp o. s. v.

De skröto om hundra riksdaler

sjung hopp o. s. v.

men ägde knappast en daler

sjung hopp o. s. v.

korgen jag dig skänker

sjung hopp o. s. v.

en annan jag på tänker

handen jag dig giver

sjung hopp o. s. v.

om du mej trogen bliver

sjung hopp o. s. v.

:/: Nu blir jag så hjärtan glad

ty när jag fria fick jag ja, som andra

:/:

korgen i den ena hand

å flickan i den andra

:/: sätter jag min hatt på sned

och ger mej ut för att vandra :/:

5.

Gossarna små uti ringen gå
spatserande sina jämna steg
att söka sig en maka
som passar bra för dem

:/: För de gick, gick, gick :/:

” ” ” ” ”

för de gick så bra

att söka sig en maka

som passar bra för dem.

6.

Å hör du skön jungfru
vill du tråda med mej
en dans som mände fröjda både dej
å mej

:/: Kom fallerallera kom fallerallera
kom fallerallera :/:

Ja visst vill jag gärna i muntra dansen gå

så gladeligen så med dej en sväng
jag kan få

sjung fallerallera o. s. v.

Så ta'r han fager kärestan uti sin hand

och gångar med henne till främmande land

:/: Bort fallerallera

7.

Utav alla som går i ringen
jag väljer dej eller också ingen
ty för mej är det rent omöjligt
att leva lyckligt förutan dej

:/: Tralla la la jaså :/
ty för mej är det rent omöjligt
att leva lyckligt förutan dej.

Jag satte brillorna på min näsa
för att bättre kunna se och läsa
jag läste så att det var omöjligt
att leva lyckligt förutan dej
:/: Tralla la la jaså :/
jag läste så att det var omöjligt
att leva lycklig förutan dej.

8.

:/: Det gläder mej av hjärtans grund
att femton skraddare väga ett
pund :/
:/: med sax, å vax å nål å trä
och syringen på :/:

Parlekar

1.

:/: Ensam går jag här å vankar
söker efter vännen min :/
Se jag finner honom (henne) här
han (hon) som är min hjärtans kär
Vill du såsom förr med mej
svänga om i dansen säj.
:/: Tralla la la, tralla la la, tra la la
la la la la la la la :/:

2.

:/: Å kom min lilla jänta
å dansa med din vän :/
Å vill du inte hava mej
så tager jag en annan hej
:/: Nickodickomdej, nickodickomdej
Nickodickomdej :/:

:/: Nej aldrig vill jag hava dej
du nickodickomdej :/
Förr ta'r jag den jag möter här
å han(hon) ska' bli min hjärtans kär
:/: Nickodickomdej o. s. v.

3.

:/: Vill inte du, så vill fäll ja
å vi ska' dansa me kulla :/
:/: Kulla, kulla, kulla, kulla, kulla
hej :/
Hej, dansa vi med kulla.

4.

Jag blåste i min pipa
då kom en liten duva fram
hon hette Kajsa-Lisa
den tog jag i min famn
:/: Tralla la la la la la la la la :/
hon hette Kajsa-Lisa den tog jag i
min famn

Jag säger ej för mamma
att jag till lilla vännen går
för hon har gjort detsamma
i sina unga år
Tralla o. s. v.

Ledare behövs

Leken är numera en folkrörelse i vårt distrikt. Att bevara lekens urgamla, vackra melodier, är en kulturgärning av stora mått, och passande våra unga medarbetare. Vår orden har all anledning att vara stolt över att den gått före i detta arbete och visat vägen. Men, det är en skriande brist på lekledare, vi hoppas att den saken nu skall avhjälpas. Logerna ser till att få så många intresserade med som möjligt, ju fler dess bättre. Alla blir inte ledare av stora mått men vi har stort behov i vårt arbete, av lekledare i mindre skala för leken i egna logen och kretslogen.

Tag med papper och penna. Vi skall tillsammans göra vårt bästa till nytta för oss själva och godtemplarorden i Folkuppbådstider.

Carola Persson.

Jag gick mej ut att skjuta
med bössor och pistoler små
att skjuta unga duvor
som sällan man kan få.
:/: Trall

Folkvisedanser

1.

Ungmön vid sländan satt
sorgsen både dag och natt
fjärran, hördes bäckens språng
vindens sus och trastens sång

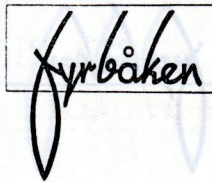
Tråd föres tråd hämtas
int' jag föres int' jag väntas
åren komma, åren gå
aldrig får jag man i år

Spinn, spinn, spinn dotter min
i morgon kommer friarn din
dottern spann å tåren rann
aldrig kom den friarn fram

Så kom det nästa år
rosen syns i ungmöns hår
flickan ler, hon friarn ser
spann i tårar aldrig mer

2.

:/: Å jungfrun gick åt källan
hon skulle hämta vann :/
Där stod en liten hasselgren
han var så mycket grann

Å hör du liten hasselgren
varför är du så grann
jag äter mull å dricker vann
därför är jag så grann

Å hör du liten jungfru
varför är du så fin
jag äter socker, dricker vin
därför är jag så fin

Å hör du liten hasselgren
förstår du ej mitt ord
jag har två bröder på kungens gård
de hugga dej i rot

Å hugga de mej neder
så står jag upp igen
men mister jungfrun äran sin
den får hon ej igen

3.

Lyster ungersven taga sej en vän
Rosor och violer
Rosor ibland de liljorna små
Hjärtunge lilla mej kan du få
Rosor och violer

Lyster ungersven dansa med min vän
Rosor o. s. v.

Lyster ungersven klappar sin vän
Rosor o. s. v.

Lyster ungersven få avsked av sin vän
Rosor o s. v.

Vid behov av verkligt förstklassig

Högtalaranläggning

för fester, idrottstävlingar och reklam

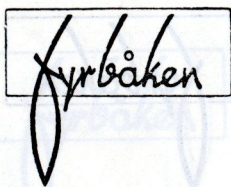
Ring FRANSTA 180 eller 154.

ANDERS J. WIRÉN.

Ljungaverks Färghandel

Tel. 81, JOHANNISBERG

Allt inom färg-
handelsbranschen.

Kooperativa föreningen

Frihet, Fränsta

Butiker i:

Fränsta

Tirsta

Viken och

Naggen

Stor sortering av livsmedel,
manufaktur
skodon.

GÖR OSS ETT BESÖK

vi har stor sortering av porslin
och husgerädsartiklar.

ALLAN ÅNGSTRÖMS

DIVERSEHANDEL

Telefon 200, Johannisberg.

Hos oss kan Ni alltid
vara förvissad om

DE ALLRA BÄSTA VAROR

i samband med stor

sortering och

REEL KUNDBETJÄNING

C. E. Mattsson

— FRÄNSTA —

Tel. Speceri- & charkuteriaffären 126

Fiskaffären 246

Filialen i Komsta 183

S A M M A N D R A G

av vid kretskonferenserna och av distriktsrådet beslutade möten, lekledarkurser, övriga kurser, konferenser m. m. (Avslutat den 30/8 1947).

Augusti:

31 **Samlingsdag**, Segerkämpen, Lucksta. Talare Oskar Jansson.

September:

2 **Samlingsdag**, Ljungan, Torpshammar. Talare Fritiof Svensson.

3 **Samlingsdag**, Viken, Fränsta. Talare Fritiof Svensson.

4 **Samlingsdag**, Fränsta Kämpe, Fränsta.

5 **Samlingsdag**, Nordens Kämpe, Nordanede.

6 **Samlingsdag**, Fredsstjärnan, Viskan.

7 **Veteransamling**, Sundsvall. Talare N. S. Norling, Gävle.

Samlingsdag, Stridsbasunen, Essvik. Talare N. S. Norling, Gävle.

7—21 **Samlingsdagar** inom Skön—Alnö kretsloge.

11 **Samlingsdag**, Segerlönen, Tynderö.

14 **Godtemplarsamling**, Sundsvall.

Kurs för SL, Sundsvall.

Kurs för LSN, Sundsvall.

Kurs för LD och LS, Sundsvall.

Kurs för UL, Sundsvall.

Samlingsdag, Livräddningsbojen, Svartvik. Talare Erik Olsson.

Offentlig lekafton, Sundsvall. Ledare Carola Persson.

15 **Samlingsdag**, Rätt och Sanning, Sundsvall. Talare Magnus Hovlin.

16 **Samlingsdag**, Flink och Färdig, Sundsvall. Talare Magnus Hovlin.

17 **Samlingsdag**, Strid och Frid, Sundsvall. Talare Magnus Hovlin.

Samlingsdag, Vinterbloss, Njurunda. Talare N. O. Englund.

20 **Samlingsdag**, Böljan, Björkö. Talare N. O. Englund.

20 **Samlingsmöte**, Folkets Lycka, Loning. Talare Erik Olsson.

21 **Bilkortége genom Medelpad**. Högtalarbil. Dekorerade lastbilar.

Intagningsmöte i Sundsvall. Godtemplarrådet.

Intagningsmöte i Stöde.

Intagningsmöte i Ånge.

Intagningsmöte i Liden. Talare Erik Olsson.

Intagningsmöte i Söråker.

Samlingsmöte, Skansbanéret, Järkvitsle. Talare Thure Lindh.

Samlingsmöte, Styrgan, Lidensboda. Talare Fridolf Persson.

Samlingsmöte, Samfundets Stöd, Indal. Talare Thure Lindh.

23 **Samlingsdag**: Magnus Huss, Erikslund.

23 **Godtemplarbussen**, Värstaparken.

24 **Godtemplarbussen**, Bergeforsen.

24 **Samlingsdag**, Ljungastrand, Ensillre.

25 **Samlingsdag**, Vivan, Vivstavarv.

25 **Samlingsdag**, Fridshemmet, Ånge.

27—28 **Lekledarkurs**, Erikslund—Ensillre. Ledare Carola Persson.

28 **Samlingsdag**, Nytt Ljus, Alby.

28 **Friluftsfest** (samlingsdag), Sädeskornet, Stavreviken.

Samlingsdag, Hoppets Stråle, Selånger. Talare S. Bäckström.

Samlingsdag, Ledstjärnan, Maj. Talare Erik Olsson.

Oktober:

1 **Samlingsdag**, Sättnaborgen, Kovland. Talare Erik Olsson.

4 **Samlingsdag**, Vinterny, Svarvarböle.

4—5 **Lekledarkurs** i Indal—Liden. Ledare Carola Persson.

4—5 **Veckoslutskurs**, Värsta. Ledare Lewin Andersson.

5 **Samlingsdag**, Harmoni, Skönsmon. Talare Th. Lindh eller M. Hovlin.

Samlingsdag, Tunaborg, Matfors. Talare N. O. Englund.

6 **Instruktionsmöte**, Ledstjärnan, Västanå. Ledare Lewin Andersson.

7 **Instruktionsmöte**, Segerkämpen, Lucksta. Ledare Lewin Andersson.

8 **Instruktionsmöte**, Ljungan, Torpshammar. Ledare Lewin Andersson.

9 **Instruktionsmöte**, Nordens Kämpe, Nordanede. Lewin Andersson.

10 **Instruktionsmöte**, Selånger. Ledare Lewin Andersson.

11 **Instruktionsmöte**, Samfundets Stöd, Indal. Ledare Lewin Andersson.

11—12 **Lekledarkurs**, Vivan, Vivstavarv. Ledare Carola Persson.

12 **Samlingsdag**, Gambettas Minne, Klingsta. Talare Oskar Jansson.

Instruktionsmöte, Vaksam, Liden. Ledare Lewin Andersson.

Samlingsdag, Bredsjön, Ljustorp.

Revolutionerande nyheter på studiefronten

Studiearbetet bör av alla tecken att döma i år få en kraftig stöt framåt genom de revolutionerande beslut riksdagen fattat. Statsanslag kommer nämligen hädanefter att utgå till cirkelarbetet och detta med ganska frikostiga belopp. Cirkelarna uppdelas i tre grupper, nämligen allmänna cirklar, ungdomscirklar och universitetscirklar. Den förstnämnda kan få hälften av kostnaderna för lärare eller ledare upp till fyra kr av statliga medel. Undantagna från denna regel är sång- och musikcirklar som kan erhålla hälften av samma kostnader och upp till sex kr. I bästa fall kan alltså en cirkel erhålla två, resp. tre kr pr timme för lärarkostnaderna. Korrespondentkurser blir i stort sett anslagsberättigade till halva kostnaden för kurserna. Ungdomscirklar kan erhålla tre fjärdedelar av kostnaderna för lärare upp till fyra kr i timmen, eller tre kr pr timme. Universitetscirkelarna, som knappast har någon aktualitet här, erhåller statsanslag efter delvis andra grunder. Anslag för böcker och annan materiel kan erhållas upp till fem kr pr deltagare.

Villkoren för erhållande av dessa anslag är i stort sett att cirkeln skall ha haft en effektiv arbetstid av minst 20 timmar fördelade på minst 10 sammanträden. I vissa fall kan dispens lämnas för sexton timmar och åtta sammanträden. För att ett sammanträde skall räknas skall minst fem medlemmar vara närvarande.

Statsanslagsbestämmelserna kommer att innebära att rapporteringen måste ske tidigare. Senast den 30 april skall rapporten vara inne för att statsanslag skall kunna påräknas.

Aktuella studieämnen 1947—1948.

Kursen Nytt i alkoholfrågan kommer att fortsätta och ny pristävling kommer att anordnas våren 1948. Det är önskvärt att varje loge har en cirkel i detta ämne.

Programcirklar.

Under sommaren har en rikskurs

varit anordnad i ämnet, och en del erfarenheter därifrån kommer att i studieplans- och handledningsreform finnas tillgängliga för vinterns studiearbete. Redan nu finns en mycket bra handledning av DSL i Älvsborgs distrikt br Gunnar Persson. Dessa cirklar är avsedda att verka stimulerande på logernas program och i någon mån råda bot mot den torftighet, som här och var kan iakttagas vad det gäller programmen.

Musik- och sångcirklar.

Flera cirklar är önskvärda. Dock inte jazzkapell. Som synes har inom Medelpad tillsatts en särskild distriktsstudieledare för denna art av cirklar.

Levin Andersson

Levin Andersson — av någon döpt till Sveriges godtemplare nr 1 — kommer till distriktet på en turné under tiden 4—16 oktober och programmet framgår av den sammanställning av de närmaste månadernas kurser och möten. Vi tar säkert inga överord i munnen om vi förmodar att han kommer att få rekordanslutning var han visar sig. Välkommen till Medelpad

13 Instruktionsmöte, Lidensboda eller Järkvitsle. Lewin Andersson.

15 Instruktionsmöte, Ljustorp. Lewin Andersson.

16 Avslutningssamkväm, Vivan, Vivstavarv. Lewin Andersson.

Dessutom:

5—12 Godtemplarkurs på Alsta.

Fyrbåken

Kommunerna och föreningsungdomen.

Detta ämne bör i större utsträckning än hittills upptas i cirkelarna. Brevkurs från Brevskolan.

Teatercirklar.

Dessa cirklar förekommer i rätt stor utsträckning, men de bör hyfsas så att det inte blir bara revy- och sketschmakeri.

(Forts. i nästa nummer.)

Musikstudieledare har utsetts

Distriktsrådet har utsett kontorist Karl Axel Blomkvist, Sundsbruk som musikstudieledare t. v. Intresset för musik- och sångstudiecirklar är i stigande och det är för att rätt kunna utnyttja detta intresse om denna befattning inrättats. Hr Blomkvist är beredd lämna råd och anvisningar till dem som är intresserade av att bilda musik- eller sångcirklar.

Chinabiografen

i Fränsta, Ånge m. fl. platser.

Bland svenska filmer som kommer under säsongen kan nämnas:

Sjätte budet, Kronblom,

Pappa sökes,

Tösen från Stormyrtorpet,

Två kvinnor,

Lappblod, färgfilm.

Dessutom kommer ett flertal goda utländska filmer som kan rekommenderas chinapubliken.

PALLADIUM- biograferna

i Torp, Borgsjö och Stöde

har alltid goda program.

Kol - Koks
Byggnads-
material

Tegel

Trävaror

A/B. KOLIMPORTEN-LAURENTS

Storgatan 26. Tel. Namnanrop.
SUNDSVALL

polyfoto

12, 20 eller 48 bilder

All slags fotografering utföres
såsom reklam-, hem- och ute-
fotografering m m

Adress:

Köpmangatan 7

Tel. 4700

Affärstid: vardagar kl. 9-6,
lörd. kl. 9-5, sönd. kl. 3-5

Annonsera i Fyrbåken!!

*För goda köp -
till rätt pris borgar*

Gynna Fyrbåkens annonsörer!

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KPS
Självservering

Inga
drickspengar

ideal-
matställe
för alla!!

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFÖRENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i

**DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt Inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5. Sundsvall.

Byggnadsaktiebolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL

Tel. namnanrop el. 55800

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADARBETEN.

Rapporteringen

*utgör en värdemätare på
distriktets arbete!*

**Rapportera i tid för
fjärde kvartalet!**

LANSIÄR

KVALITE och STIL till önskepriser

Salanders

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
Affischer
Program
Papper och Kuvert
samt Brevkort
Biljetter etc.

*God kvalité —
Rimliga priser!*

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

Nya Samhällets

Boktryckeri

Köpmangatan 5
Sundsvall
Best.-telefon 4588